

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

90-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2011 M. GEGUŽĖS 11, 12 D.

Regionų komiteto rezoliucija dėl reagavimo į revoliucijų Viduržemio jūros šalyse poveikį ir padarinius

(2011/C 192/01)

REGIONŲ KOMITETAS

Besitęsianti humanitarinė krizė

1. susirūpinęs stebi pokyčius ir nestabilią padėtį pietinėse Viduržemio jūros šalyse ir visiškai pritaria visuomeninių, ekonominių ir politinių reformų procesui, kuris turėtų atnešti tikrą demokratiją ir naują stabilumą į visas jo apimtas šalis ir suteikti realių galimybių regiono vyrams ir moterims kurti taiką ir siekti klestėjimo; apgailestauja dėl bet kokios rūšies smurto ir žmogaus teisių pažeidinėjimo kai kuriose regiono šalyse, šiuos reiškinius griežtai smerkia ir primygtinai ragina Europos Sąjungą laikytis savo įsipareigojimų ir paremti taikias permainas ir perėjimą į demokratiją;

2. yra sunerimęs dėl pabėgėlių judėjimo, kurį paskatino įvykiai Šiaurės Afrikoje ir kuris turi tiesioginį poveikį toms valstybėms narėms ir jų vietos bendruomenėms, kurios yra arčiau šio regiono; todėl pabrėžia, kad tikrai būtina nedelsiant ir konkrečiai pademonstruoti solidarumą ir suteikti reikiamą Europos Sąjungos ir valstybių narių Europos Vadovų Tarybos 2011 m. kovo 11 d. priimtoje deklaracijoje ir Europos Vadovų Tarybos 2011 m. kovo 24–25 d. susitikimo išvadose pažadėtą paramą;

3. primena 2011 m. kovo 4 d. Regionų komiteto prezidiumo paskelbtą deklaraciją ⁽¹⁾, kurioje buvo pareikšta parama viso regiono šalių siekiams, ir pareikštas Komiteto solidarumas

su tų šalių žmonių reikalavimais užtikrinti jiems tikrą demokratiją, politinį pliuralizmą, pagrindines laisves ir pagarbą žmogaus teisėms;

4. pažymi, kad nemažai žmonių į ES atvyksta dėl ekonominių, politinių ir socialinių priežasčių; pripažįsta, kad kai kurie iš šių asmenų savo gyvenamąją vietą yra priversti palikti dėl nepaprastosios padėties regione, todėl jie galbūt teisėtai pretenduoja į prieglobstį arba tarptautinę apsaugą; primena, kad teisę į prieglobstį be kita ko užtikrina Pagrindinių teisių chartija ir ES ir valstybių narių įsipareigojimai pagal tarptautinę teisę;

5. pripažįsta, kad politinis ir socialinis nestabilumas pietinėse Viduržemio jūros šalyse, represijos, ekonominiai sunkumai įvairiuose sektoriuose bei blogėjančios sąlygos yra pagrindiniai veiksniai, skatinantys gyventojų migraciją regione ir iš jo; mano, kad migracija tęsis, nes vis daugiau žmonių bėga vejami politinių neramumų ir skurdo;

Operatyvus atsakas į krizę

6. pabrėžia, jog reikia nedelsiant ir skubiai reaguoti į blogėjančią humanitarinę situaciją ir tai daryti atsižvelgiant į kiekvieno žmogaus pagrindines teises ir konkrečią padėtį; mano, kad reaguoti reikia suderinus ES, valstybių narių ir subnacionalinio lygmens valdžios institucijų veiksmus, ir kartoja, kad ES institucijos, agentūros ir valstybės narės gali bet kada pasinaudoti ES miestų ir regionų patirtimi, kurią jie sukaupė reaguodami į nepaprastąją padėtį ir užtikrindami civilinę saugą; reaguojant reikėtų įtraukti ir organizuotą pilietinę visuomenę, nes taip būtų galima pasinaudoti atitinkamų valstybių gyventojų tarpusavio ryšiais;

⁽¹⁾ CdR 113/2011

7. ragina tikrai ir realiai solidarizuotis su tomis valstybėmis narėmis ir bendruomenėmis, kurias tiesiogiai paliečia migrantų srautai, ir, laikantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 80 straipsnio, teisingai pasidalyti sutartyse nustatytais veiklos ir finansiniais įsipareigojimais; ragina ES ir valstybes nares nuolat koreguoti priemones atsižvelgiant į besikeičiančią padėtį ir į migrantų, perkeltųjų asmenų ir jiems pagalbą teikiančių bendruomenių poreikius;

8. ragina visas ES vietos ir regionų valdžios institucijas pritariant pabėgėlių iš regiono perkėlimo veiksmų planui, padalinančiam problemos sprendimo našta, ir įsteigti solidarumo fondą, kuris būtų skirtas krizės sukeltoms humanitarinėms problemoms spręsti; todėl siūlo joms paraginti valstybes nares, remiantis valstybių narių solidarumo principu ir siekiant pademonstruoti, kad Europos Sąjunga yra iš tiesų pasiryžusi būti solidari ir dalytis atsakomybe, taikyti praktikoje Tarybos direktyvoje 2001/55/EB dėl minimalių normų suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam srautui ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimančiam tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius pusiausvyrą, numatytą mechanizmą;

9. laukiant, kol šiam tikslui bus specialiai skirtos lėšos, ragina naudoti turimas finansines priemones ir sparčiai sutelkti išteklius nukentėjusiose teritorijose, kad būtų galima reaguoti į nepaprastąsias situacijas, kylančias dėl migrantų antplūdžio;

10. siūlo numatyti kompensacines priemones remti toms teritorijoms, kurios labiausiai nukentėjo dėl nepaprastosios padėties, kad būtų galima užtikrinti atsvarą milžiniškiems nuostoliams ir neigiamam poveikiui vietos ekonomikai, ypač svarbiuose sektoriuose, pavyzdžiui, turizmo ir žvejybos sektoriuose;

11. todėl siūlo persvarstyti Tarybos direktyvą 2001/55/EB aiškiau nustatant, kas yra „masinis migrantų srautas“, galbūt šį reiškinį apibrėžiant pagal jo santykį su priimančios šalies gyventojais;

12. pabrėžia, kad visos priemonės, kurių ėmėsi valstybės narės, privalo atitikti ES teisės aktus ir Šengeno teisinę, kuris garantuoja laisvą piliečių judėjimą ES ir yra didžiulis Europos integracijos laimėjimas, ir paisyti pagrindinių žmogaus teisių, kurios apibrėžtos tarptautinės teisės aktuose ir ES sutartyse, pirmiausia Pagrindinių teisių chartijoje;

13. teigiamai vertina Europos Komisijos pasiūlymus, kuriais siekiama užtikrinti, kad Šengeno sistema ir toliau išliktų Bendrijos sistema, tuo garantuojant, kad, prireikus, į išorės įvykius Šengeno sistema reaguotų skaidriai, laikantis bendrų Europos taisyklių ir be pagrindo neribojant įtvirtinto tarpvalstybinio bendradarbiavimo;

Ilgalaikis krizės sprendimas

14. geriau nei kada nors supranta, kaip svarbu yra skubiai kurti visuotinę bendrą imigracijos ir prieglobsčio politiką, kuri remtųsi solidarumu ir teisingu atsakomybės pasidalijimu; pabrėžia, kad vietos ir regionų valdžios institucijas reikėtų pirmąsias įtraukti į teisėtos migracijos ir migrantų integracijos politiką;

15. reikalauja sutelkti visas pastangas kovai su neteisėta migracija ir jos šalutiniu poveikiu, visų pirma, prekyba žmonėmis; sutinka, kad reikia sudaryti ES ir regiono šalių readmisijos susitarimus; ragina pakeisti FRONTEX įgaliojimus ir funkcijas, taip pat padidinti šios agentūros finansinius, techninius ir žmogiškuosius išteklius, kurių reikia patruluoti ES pasienyje, įskaitant Viduržemio jūros pakrantes;

16. pritaria raginimams persvarstyti dabartinius prieglobsčio teisės aktus, visų pirma valstybės narės, atsakingos už prieglobsčio prašymų nagrinėjimą, nustatymo mechanizmą; ragina ES institucijas ir valstybes nares toliau siekti sukurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą; tikisi, kad Europos prieglobsčio paramos biuras teiks vertingą migracijos valdymo paramą toms valstybėms narėms, kurioms tenka daugiausia migracijos problemų;

17. yra įsitikinęs, kad laisvais ir sąžiningais rinkimais ir teisinės valstybės principais paremta demokratija, taip pat veiksmingas ir demokratiškas vietos ir regionų valdymas yra būtini atitinkamų šalių stabilumui ir politiniam ir ekonominiam vystymuisi ir atlieka svarbų vaidmenį padedant piliečiams panaudoti savo gebėjimus savo pačių valstybėse;

18. pabrėžia, kad gebėjimų stiprinimo programos pagal plėtros ir Europos kaimynystės politiką duoda praktinę naudą ir, pateikdamas Vietos administravimo priemonės bandomąją programą kaip konkretų pavyzdį⁽²⁾, teigia, kad reikėtų parengti panašių iniciatyvų pietinėms Viduržemio jūros šalims, kad būtų galima paremti jų gebėjimų stiprinimą vietos ir regionų lygmeniu;

19. atkreipia dėmesį į migracijos ir vystymosi politikos ryšį ir man, kad būtina parengti politines priemones, kurios regione sudarytų stabilią ateitį vietos gyventojams garantuojančias ekonomines ir socialines sąlygas, taigi mažintų paskatas migruoti; mano, kad visų pirma būtina mažinti skurdą ir kurti darbo vietas jaunesniajai kartai, todėl ragina panaudoti visus turimus ES išteklius ir patirtį remiant švietimą ir profesinį mokymą tose valstybėse;

⁽²⁾ Regionų komitetas jau dabar glaudžiai bendradarbiauja su Europos Komisija remdamas šią bandomąją programą, kurioje kol kas dalyvauti gali tik šalys kandidatės ir potencialios šalys kandidatės.

20. pabrėžia, kaip svarbu plėsti prekybą ir investicijas tose valstybėse ir pasirūpinti mikrokreditais smulkiajam verslui kurti – tai leistų minėtoms valstybėms padidinti savo ekonomikos augimą ir sumažinti skurdą; didesnė prekyba su Šiaurės Afrika taip pat būtų naudinga Europai – būtų sukurta daug darbo vietų europiečiams ir paskatintas ES ekonominis augimas; todėl ragina imtis bendrų priemonių prireikus pašalinti likusias prekybos kliūtis;

21. yra įsitikinęs, kad Viduržemio jūros sąjunga galėtų atlikti didelį vaidmenį sprendžiant migracijos ir jos padarinių problemas, jeigu tik visos suinteresuotos šalys pademonstruotų reikiamą politinę valią ir skirtų tam išteklių; šiuo požiūriu atkreipia dėmesį į galimą Europos ir Viduržemio jūros valstybių vietos ir regionų valdžios institucijų asamblėjos (ARLEM) indėlį – sudaryti sąlygas vietos ir regionų valdžios institucijų bendradarbiavimui ir keitimuisi praktine patirtimi; mano, kad ARLEM turėtų atidžiai įvertinti situaciją, suteikti prioritetinę svarbą reagavimui į tebesiklostančius įvykius ir pagal savo įgaliojimus imtis reikiamų priemonių demokratizacijos procesui atitinkamose šalyse aktyviai paremti;

22. pažymi, kad diplomatija miestų ir regionų lygmeniu gali padėti paskatinti ir konsoliduoti šiuo metu vykstančius demokratizacijos procesus, įtraukti į juos plačiąją visuomenę ir pagerinti santykius tarp šalių ir jų vyriausybių;

23. ragina Europos Komisiją užtikrinti, kad būsimose politinėse iniciatyvose⁽³⁾ būtų numatytos prielaidos organizuoti visuotinį reagavimą į krizes ir atsižvelgta į vietos ir regionų valdžios institucijų vaidmenį ir indėlį, ir prašo užtikrinti, kad glaudžiai sąveikaujant su vietos ir regionų lygmeniu atsirastų dar didesnė imigracijos ir prieglobsčio politikos, išorės veiksmų ir vystomosios politikos sinergija;

24. prašo Regionų komiteto pirmininkės perduoti šią rezoliuciją Europos Tarybos, Europos Parlamento, Europos Komisijos pirmininkui, Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančiai Vengrijai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Jungtinių Tautų vyriausiajam pabėgėlių reikalų komisarui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Viduržemio jūros šalių sąjungos pirmininkams ir sekretoriui, šios sąjungos parlamentinei asamblėjai ir ARLEM.

2011 m. gegužės 12 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkė*
Mercedes BRESSO

⁽³⁾ Pavyzdžiui, persvarstant Europos kaimynystės politiką, rengiant metinę migracijos ir prieglobsčio ataskaitą, komunikatą dėl didesnio solidarumo ES viduje, komunikatą dėl migracijos ir mobilumo siekiant vystymosi ir visuotinio požiūrio į migraciją.